

Slimību profilakses un kontroles centrs

Duntes iela 22, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts pasts@spkc.gov.lv

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr. 53 (1972)

2025. gada 30. decembrī

Gripa un citas akūtas elpceļu infekcijas 2025. – 2026. gada sezonā

KOPSAVILKUMS PAR 2025. GADA 52. NEDĒĻU

Nemot vērā saīsināto darba nedēļu svētku brīvdienu dēļ, dati var būt nepilnīgi un tie jāinterpretē ar piesardzību. Pilnvērtīgi monitoringa dati gaidāmi sākot ar 2026. gada 2. nedēļu.

2025. gada 52. nedēļā (22.12. – 28.12.) gripas monitoringā iesaistītajās ambulatorajās iestādēs pacientu īpatsvars ar elpceļu infekcijām veido 30% no kopējā pacientu skaita, kas vēršusies pie ģimenes ārsta. Ambulatoro iestāžu monitoringa rādītāji aizvadītajā nedēļā ir samazinājušies, taču stacionāru un laboratoriskie rādītāji turpina norādīt uz gripas saslimstības pieaugumu.

Gripa klīniski noteikta 279 pacientiem jeb vidēji 432,8 gadījumiem uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir gandrīz divas reizes mazāk, nekā iepriekšējā nedēļā (795,0 uz 100 000 iedz.). Visaugstākā gripas intensitāte joprojām reģistrēta Jelgavā (1 498,9 gadījumi uz 100 000 iedz.), kā arī Rēzeknē (987,1 uz 100 000 iedz.) un Jēkabpils novadā (826,9 uz 100 000 iedz.). Augstākā saslimstība reģistrēta bērniem līdz 14 gadu vecumam. Šajā sezonā gripas izplatība ir sākusies agrāk nekā parasti un 51. nedēļā gripas intensitāte pārsniedza iepriekšējo piecu sezonu augstāko rādītāju.

Ar citu AEI simptomiem nedēļas laikā kopā bija vēršies 481 pacients jeb vidēji 746,2 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (iepriekšējā nedēļā 1 693,9 uz 100 000 iedz.). Kopš sezonas sākuma reģistrētie klīniski apstiprinātie akūtu elpceļu infekciju gadījumi ir aptuveni iepriekšējās sezonas līmenī.

Pneimoniju gadījumā ambulatorajās iestādēs nedēļas laikā vēršusies 10 pacienti jeb vidēji 15,5 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (iepriekšējā nedēļā 52,7 uz 100 000 iedz.). Pērn šajā laika periodā saslimstība ar pneimonijām bija vismaz trīs reizes augstāka.

Monitoringā iekļautajās 10 stacionārajās ārstniecības iestādēs 52. nedēļā stacionēto pacientu īpatsvars smagas akūtas respiratoras infekcijas (SARI) gadījumos palielinājies – 9,1% (iepriekšējā nedēļā – 6,3%). No slimnīcās testētajiem SARI pacientiem 157 jeb 22,4% gadījumos apstiprināta gripa, t.sk. 154 *A tipa* gripa un 3 *B tipa* gripa (51. nedēļā 183 jeb 27,2%).

Kopš monitoringa sezonas sākuma saņemti pieci paziņojumi par nāves gadījumiem pacientiem ar apstiprinātu *A tipa* gripas infekciju. Visi pacienti bijuši vecumā virs 60 gadiem ar vairākām hroniskām blakus slimībām. Četri no mirušajiem pacientiem šajā sezonā nav bijuši vakcināti pret gripu.

SIA “Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” Nacionālajā mikrobioloģijas references laboratorijā 52. nedēļā uz gripas vīrusiem izmeklēti 386 klīniskie paraugi, no tiem 76 jeb 19,7% gadījumu apstiprināta gripa (iepriekšējā nedēļā 78 jeb 17,1%), noteikti *A tipa* gripas vīrusi: 41 *A/H3*, četri *A/H1pdm* un 31 netipēts. Kopš sezonas sākuma laboratoriski apstiprināti 399 *A tipa* gripas vīrusi, no tiem 237 gadījumos noteikts apakštips, t.sk. 197 (83,1%) noteikts *A/H3* un 40 (16,9%) *AH1pdm*. *B tipa* gripas vīrusi kopš monitoringa sezonas sākuma netika apstiprināti.

Pēc Covid-19 saslimstības pacēluma vasaras beigās un augstākā pozitīvo testu īpatsvara 37. nedēļā (18,9%), saslimstība līmenis ir samazinājies. 2025. gada 52. nedēļā Covid-19 vīrusa pozitīvo paraugu īpatsvars saglabājies iepriekšējās nedēļas līmenī 5,8% (51. nedēļā 5,7%).

Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs norāda, ka gripas sezona ES/EEZ valstīs sākusies neparasti agri. Neskatoties uz to, ka dominējošais *A(H3N2)* vīruss būtiski atšķiras no sezonālās vakcīnas celma, tiek uzsvērts vakcinācijas svarīgums, kā arī savlaicīgas pretvīrusu terapijas uzsākšanas un citu profilaktisko pasākumu nozīme.

Galvenie akūtu elpceļu infekciju monitoringa rādītāji pēdējo trīs nedēļu laikā

*Ambulatorās veselības aprūpes iestāžu monitoringa rādītāji**

Epidemioloģiskās situācijas monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	50.	51.	52.
Pacientu ar elpceļu infekciju simptomiem īpatsvars no kopējā ambulatoro apmeklējumu skaita	24%	26%	30%
AEI gadījumu skaits uz 100 000 iedz.	1 489,2	1 693,9	746,2
Gripas gadījumu skaits uz 100 000 iedz.	746,0	795,0	432,8
Pneimoniju gadījumu skaits uz 100 000 iedz.	83,5	52,7	15,5

*Monitoringā iekļautās ambulatorās ārstniecības iestādes.

Stacionāro ārstniecības iestāžu monitoringa rādītāji

Monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	50.	51.	52.
SARI stacionēto pacientu skaits*	283	278	268
SARI īpatsvars no kopējā uzņemto pacientu skaita*	6,3%	6,3%	9,1%
Covid-19 stacionēto pacientu skaits**	42	42	46
Nāves gadījumu skaits Covid-19 pacientiem**	1	4	1
Nāves gadījumu skaits gripas pacientiem***	1	3	0

*Monitoringā iekļauto 10 stacionāro ārstniecības iestāžu dati.

**Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmas (SAIRIS) dati (23 slimnīcas).

***Saņemto paziņojumu skaits (MK noteikumu Nr. 948 2. pielikums). Precizēti 51. nedēļas dati.

Laboratoriju monitoringa rādītāji

Monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	50.	51.	52.
Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars*	24,3%	17,1%	19,7%
RSV pozitīvo paraugu īpatsvars*	0,0%	0,4%	0,5%
SARS-CoV-2 pozitīvo paraugu īpatsvars**	5,6%	5,7%	5,8%

*SIA RAKUS NMRL dati.

**Nacionālā veselības dienesta datu centralizētās sistēmas (DCS) dati.

*Izglītības iestāžu monitoringa rādītāji**

Epidemioloģiskās situācijas monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	50.	51.	52.
Vidējais vispārējās izglītības iestāžu apmeklējuma īpatsvars	85,6%	86,3%	Brīvdiena
Vidējais pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējuma īpatsvars	68,9%	63,9%	Brīvdiena

*Monitoringā iesaistīto izglītības iestāžu dati.

PAR GRIPAS UN CITU ELPCEĻU INFEKCIJU MONITORINGU

2025. – 2026. gada sezonā monitoringā ir iesaistītas 44 ĢĀP desmit administratīvajās teritorijās – Liepāja, Ventspils (Kurzeme), Daugavpils, Rēzekne (Latgale), Jūrmala (Pierīga), Valmieras novads, Gulbenes novads (Vidzeme), Jēkabpils novads, Jelgava (Zemgale) un Rīga.

Kopējais reģistrēto pacientu skaits atlasītajās ĢĀP – 70 973 jeb 3,8% no Latvijas iedzīvotāju populācijas un 7,0% no monitoringa populācijas. ĢĀP katru nedēļu sniedz datus par pacientu skaitu, kas vērsušies pēc medicīniskās palīdzības ārsta praksē gripas, citu AEI un pneimoniju gadījumos, norādot pacientu skaitu pa vecuma grupām: 0-4, 5-14, 15-64 un 65 gadi un vairāk. Pēc ĢĀP sniegtās informācijas tiek aprēķināta gripas izplatības intensitāte pa teritorijām un pa vecuma grupām.

Lai novērtētu sezonālās gripas epidēmijas smagumu, katru sezonu monitoringā tiek iesaistītas slimnīcas visās administratīvajās teritorijās. Šajā sezonā ir iesaistītas 10 slimnīcas astoņās pilsētās: SIA “Daugavpils reģionālā slimnīca”, SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca”, SIA “Jēkabpils reģionālā slimnīca”, SIA “Liepājas reģionālā slimnīca”, SIA “Rēzeknes slimnīca”, SIA “Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca”, SIA “Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca”, VSIA “Bērnu klīniskā universitātes slimnīca”, SIA “Vidzemes slimnīca”, SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”. Slimnīcas katru nedēļu, izmantojot Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmu (SAIRIS), ziņo par kopējo stacionēto pacientu skaitu pa vecuma grupām, kopējo un intensīvās terapijas nodaļā (ITN) stacionēto pacientu skaitu ar smagu akūtu respiratoru infekciju (turpmāk – SARI) pa vecuma grupām, SARI mirušo skaitu pa vecuma grupām un SARI pacientu skaitu, kas testēti uz gripu, Covid-19 un respiratori sincitiālo vīrusu (RSV), t.sk. pozitīvos gadījumus pa vecuma grupām.

Monitoringā tiek iekļautas vispārējās izglītības un pirmsskolas izglītības iestādes visās 10 administratīvajās teritorijās, kas katru nedēļu informē par iestāžu apmeklētību ceturtdien. 2025.-2026. gada sezonā tiks iesaistītas 30 skolas, kurās mācās 19 902 skolēni un 32 pirmsskolas izglītības iestādes, kuras apmeklē 4 935 bērni.

Mikrobioloģijas dati par cirkulējošiem elpceļu vīrusiem un baktērijām tiek saņemti no NMRL. Pārskatā tiek iekļauta informācija par izmeklēto klīnisko paraugu skaitu, kas tiek izmeklēti NMRL ar polimerāzes ķēdes reakcijas (RL-PKĶR) un Mutlplex metodi elpceļu vīrusu noteikšanai. NMRL paraugi tiek saņemti no Rīgas stacionārajām ārstniecības iestādēm, no reģionālajām slimnīcām, kā arī no citām, t.sk. ambulatorajām iestādēm.

Materiālu sagatavoja: SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas vecākā epidemioloģe Karīna Venediktova.

2025. – 2026. gada sezonas AEI un gripas monitoringa 2025. gada 52. nedēļā datus sniedza:

- 40 ģimenes ārstu prakses (reģistrēto pacientu skaits 64 457 jeb 6,4% no iedzīvotāju skaita monitoringa iekļautajās pilsētās; 3,5% no Latvijas iedzīvotāju skaita);
- 10 stacionārās ārstniecības iestādes;
- 30 vispārējās izglītības iestādes un 32 pirmsskolas izglītības iestādes.

Izmantoti SIA Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) Nacionālās mikrobioloģijas references laboratorijas dati un Valsts zinātniskais institūts "BIOR", Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centra un Rīgas Tehniskās universitātes notekūdeņu monitoringa dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par sniegto informāciju.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.